

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. prawa pracy RDS
z dnia 25 lipca 2019 r.

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”.

Przewodniczący: Jacek Męcina, Przewodniczący Zespołu RDS ds. prawa pracy.

Uczestnicy posiedzenia: członkowie Zespołu ds. prawa pracy RDS, pozostali zaproszeni goście i eksperci.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Kontynuacja dyskusji w sprawie porozumienia ramowego europejskich partnerów społecznych dot. aktywnego starzenia i podejścia międzypokoleniowego z dnia 8 marca 2017 r.
2. Kontynuacja dyskusji w sprawie materiału opracowanego przez NSZZ „Solidarność” *Zasady dobrej współpracy w zakresie wstępu przedstawicieli związków zawodowych na teren zakładu pracy oraz prowadzenia działalności informacyjnej Partnerów Społecznych Rady Dialogu Społecznego.*
3. Opiniowanie kryteriów wpisu na listę mediatorów. Materiał MRPiPS.
4. Sprawy różne.

Ad.1

Przewodniczący Jacek Męcina Konfederacja Lewiatan przywiał członków Zespołu oraz zaproszonych gości. Podsumował dotychczasowe prace w sprawie porozumienia ramowego europejskich partnerów społecznych dot. aktywnego starzenia i podejścia międzypokoleniowego z dnia 8 marca 2017 r. Wspólnie wskazano kilka zaleceń w zakresie dobrych praktyk, które nie wchodząc na grunt legislacji, mogą być poparte finansowaniem z Funduszu Pracy. Pozostały do dyskusji dwie kwestie: propozycja związków zawodowych dot. twardych zmian legislacyjnych, dział VI Kodeksu Pracy (w tej sprawie negatywna opinia pracodawców, propozycja wypracowania miękkich zaleceń, które będą wypracowywane na poziomie zakładu pracy) oraz propozycja pracodawców art. 39 Kodeksu Pracy,

uelastycznienie ochrony przedemerytalnej (w tej sprawie negatywna opinia związków zawodowych).

Barbara Surdykowska NSZZ „Solidarność” wypowiedziała się w ramach całej strony związkowej, strona pracodawców nie przedstawiła propozycji dot. czasu pracy starszych pracowników. Grupa robocza ds. europejskiego dialogu społecznego, która działa w ramach RDS w porozumieniu z organizacjami pracodawców wybrała dwa tematy, które zostały przekazane do Zespołu prawa pracy, mentoring i czas pracy wyrażając tym samym gotowość do dyskusji w tych sprawach. Przedstawiła dwie propozycje dot. czasu pracy starszych pracowników, które będą wspólnie rekomendowane przez stronę związkową. *Załącznik nr 1 do protokołu.* W sprawie propozycji Komisji Kodyfikacyjnej art. 39 Kodeksu pracy (uelastycznienie ochrony przedemerytalnej) poinformowała, że strona związkowa jest gotowa do rozmowy na temat ochrony przedemerytalnej, ale nie będą tego łączyli z implementacją porozumienia dot. aktywnego starzenia i solidarności międzypokoleniowej. Kwestie dot. mentoringu, które zostały zgłoszone na wcześniejszym etapie przez stronę związkową, zachowują swoją aktualność.

Robert Lisicki Konfederacja Lewiatan przypomniał, że podczas prac w grupie roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego, gdzie był ekspertem, zwracano uwagę na przedyskutowanie pewnych kwestii pod kątem wypracowania dobrych praktyk, rekomendacji. Praca nad konkretnymi zmianami legislacyjnymi, mogłaby usztywnić proces rozmów. Punktem wyjścia nie było to jak aktywować osoby starsze, ale jak doprowadzić pracowników dwudziesto/trzydziestoletnich do wieku starszego. Propozycja ograniczenia ilości godzin nadliczbowych pracy w porze nocnej prawdopodobnie wywoła zastrzeżenia np. ze względu na zakres osób objętych tą propozycją w zakładach pracy. Odnośnie definicji starszego pracownika (5 lat przed emeryturą), proces automatyzacji w przedsiębiorstwach jest zaawansowany, kwestia uciążliwości pracy staje się drugorzędna.

Przewodniczący Jacek Męcina zaproponował, aby dyskutując o zmianach legislacyjnych, rozmawiać o pewnym pakiecie zmian. Przedstawiane propozycje dot. czasu pracy ograniczają pracodawców w organizacji pracy. Propozycja dot. art. 39 Kodeksu Pracy, zwiększa dostęp do rynku pracy osób znajdujących się w wieku przedemerytalnym. Przypomniał, że na posiedzeniu autonomicznym uzgodniono, że zostanie zorganizowane spotkanie

z przedstawicielami firm, które pokażą dobre praktyki wspierające aktywność zawodową osób w każdym wieku, ale przede wszystkim osób starszych.

Sławomir Adamczyk NSZZ „Solidarność” powiedział, że efektem niektórych porozumień europejskich np. dot. przemocy w miejscu pracy, stresu w miejscu pracy, były deklaracje, „miękkie” dokumenty, które nie skutkowały zwiększonym zaangażowaniem partnerów społecznych w sprostanie wyzwaniom, które były celem tych porozumień. Ważne, abyśmy mając na względzie dotychczasowe doświadczenia starali się w przypadku porozumienia, nad którym obecnie pracujemy znaleźć rozwiązania, które będą rozwiązaniami perspektywicznymi, akceptowalnymi przez obie strony, a jednocześnie przyniosą konkretne zauważalne efekty. W sprawie art. 39 Kodeksu Pracy jesteśmy otwarci na rozmowy, nie łącząc tego jednak z implementacją porozumienia. Mamy bowiem do czynienia z pewną hipotezą, że jeśli poluźnimy ten przepis, wówczas pracodawcy będą chętniej zatrudniać osoby w wieku przedemerytalnym. Równie dobrze może się jednak okazać, że pracodawcy będą sprawniej pozbywać się osób w wieku przedemerytalnym. Wówczas okazałoby się, że skutki są wręcz przeciwne do intencji porozumienia europejskiego. Dlatego uważamy, że nie należy włączać tej kwestii do pakietu implementacyjnego, a tym bardziej używać jej jako elementu przetargowego.

Przewodniczący Jacek Męcina podsumował, że strona pracodawców zna stanowisko strony związkowej i zaproponował powrót do rozmowy po wrześniowym spotkaniu z firmami. Jednocześnie, poprosił o zgłaszanie firm, które warto zaprosić na posiedzenie.

Katarzyna Lorenc ekspert BCC powiedziała, że jest możliwość szerokiej rozmowy nad rozwiązaniami dla pracowników, którzy osiągnęli wiek emerytalny, aby te osoby nadal pozostawały na rynku pracy. Jest to ogromne zagrożenie dla polskiej gospodarki.

B. Surdykowska przypomniała, że cztery lata temu zespół ds. zagrożeń psychospołecznych w którym są wszyscy partnerzy społeczni, wielokrotnie ponawiał dwa wnioski legislacyjne w sprawie zmiany w rozporządzeniu dot. oceny ryzyka zawodowego oraz programu szkolenia BHP. Teoretycznie mamy do czynienia z kwestią co do której wszyscy powinniśmy być w pełnym konsensusie łącznie ze stroną rządową. Wszyscy podzielają pogląd o zwiększeniu się znaczenia czynników psychospołecznych w tym stresu w miejscu pracy w szczególności w sektorze usług, dlatego wymagane są zmiany w rozporządzeniu dot. oceny ryzyka

zawodowego oraz zmiany dot. szkolenia BHP, aby w programie szkolenia uwzględnić problematykę stresu w miejscu pracy.

Stanisław Szwed Sekretarz Stanu w MRPiPS odwołując się do wypowiedzi B. Surdykowskiej powiedział, że zostaną sprawdzone sprawy związane ze stresem. Odpowiedź w tej sprawie zostanie przekazana podczas następnego spotkania.

Ad. 2

Przewodniczący Jacek Męcina przypomniał, że Minister Stanisław Szwed wystosował pismo do Zespołu, w którym wskazywał na trudności w dostępie do zakładu pracy przedstawicieli związkowych. W następstwie pisma pojawiła się propozycja strony związkowej (miękkie rozwiązania, forma porozumienia partnerów oraz zmiana ustawy o związkach zawodowych). Na ostatnim posiedzeniu autonomicznym pracodawcy zajęli negatywne stanowisko wobec zmian w ustawie o związkach zawodowych i zaproponowali zawarcie porozumienia w tej sprawie, wobec tego strona związkowa na piśmie przesłała swoje stanowisko.

B. Surdykowska strona związkowa stoi na stanowisku potrzeby dwóch działań, zmiany mającej charakter legislacyjny oraz podpisanie kodeksu dobrych praktyk przez organizacje, które będą tym zainteresowane, celem również wzmocnienia partnerstwa w RDS. Zaproponowała, aby strona pracodawców odniosła się do propozycji strony związkowej i kontynuację prac na jednym dokumencie.

Łukasz Panasiuk ekspert OPZZ odnosząc się do dokumentu przedstawionego przez pracodawców, powiedział, że powinien być symetryczny. Powiedział, że zarówno po stronie pracodawców i stronie związkowej mogą pojawić się osoby utrudniające dialog. Dodał, że adwokaci, radcowie prawni są objęci daleko idącą tajemnicą zawodową, dlatego nie są potrzebne dalsze obostrzenia ich pracy. Jeżeli strony tak zadecydują, pracodawca i strona związkowa powinna przybyć na spotkanie bez doradcy, ale nie powinna być to decyzja jednostronna pracodawcy.

Przewodniczący Jacek Męcina powiedział, że pracodawcy nie mogą zaaprobować zmiany legislacyjnej w ustawie o związkach zawodowych, ponieważ ta propozycja zmierza do jeszcze większego zamieszania w reprezentacji w indywidualnych i zbiorowych sprawach pracowników. Dodatkowo odniósł się do władztwa pracodawcy nad zakładem pracy.

Podkreślił, że obecnie obowiązująca ustawa o związkach zawodowych wyczerpuje zakres reprezentowania indywidualnych i zbiorowych interesów.

Następnie odbyła się dyskusja dot. poziomu zorganizowania pracodawców w Polsce oraz reprezentatywności związków zawodowych oraz organizacji pracodawców w RDS. **Przewodniczący Jacek Męcina** podsumowując dyskusję powiedział, że odnosząc się do propozycji B. Surdykowskiej strona pracodawców do 10 września br. prześle swoją propozycję.

Ad.3

Przewodniczący Jacek Męcina zapytał, czy ktoś ma uwagi do materiału przygotowanego przez MRPiPS. *Załącznik nr 2 do protokołu.*

Andrzej Kuchta NSZZ „Solidarność” zapytał czy dotychczasowi mediatorzy przejdą ponowną weryfikację pod kątem nowych kryteriów.

Agata Oklińska Zastępca Dyrektora DDP MRPiPS odpowiedziała, że dotychczasowi mediatorzy, którzy są na liście pozostają. Obecnie na liście jest 80 mediatorów. W związku z wejściem w życie RODO lista uległa zmniejszeniu, ponieważ nie wszyscy mediatorzy wyrazili zgodę na przetwarzanie ich danych osobowych. W tej kadencji nowelizacja ustawy nie będzie procedowana, ale obecnie celem jest ucywilizowanie zasad wpisu na listę mediatorów, aby istniała możliwość wznowienia wpisów na listę. Lista ma charakter regionalny, występują regiony, gdzie nie ma mediatorów.

Andrzej Stępnikowski ZRP mediatorem może być osoba, która posiada wykształcenie z zakresu psychologii, ekonomii lub prawa (punkt 4 przedstawionego przez MRPiPS materiału) - zapytał, czy można rozszerzyć ten zakres np. o socjologię, pedagogikę.

A. Oklińska w przypadku mediacji w sporach zbiorowych pracy ważne jest doświadczenie w ich prowadzeniu. Mediator ma za zadanie moderować dialog i doprowadzić do porozumienia stron sporu.

S. Szwed zaproponował pominięcie punktu 4 „posiada wykształcenie z zakresu psychologii, ekonomii, prawa”.

A. Stępnikowski zapytał czy w punkcie 5 można dodać oprócz szkolenia także studia podyplomowe z zakresu mediacji.

Studia podyplomowe mieszczą się w pojęciu szkolenia, dlatego punkt 5 nie będzie rozszerzony.

K. Lorenc zapytała o punkt 2, czy ostateczną decyzję w sprawie wpisu na listę mediatorów powinien podejmować Minister Pracy czy RDS.

A. Oklińska powiedziała, że partnerzy społeczni wydają opinię dot. kandydata na mediatora, ale do MRPiPS sływają skargi na pracę mediatora i oni ostatecznie za niego odpowiadają. W związku z tym proponują, aby Minister Pracy podejmował ostateczną decyzję o wpisie na listę mediatorów. Zaproponowała zawarcie następującej informacji, jeżeli wszystkie organizacje negatywnie zaopiniują kandydaturę to wtedy Minister Pracy nie będzie wpisywał tej osoby na listę.

Ad.4

S. Adamczyk poinformował, że w dniach 18-19 września 2019 r., odbędzie się Seminarium *Exchange Seminar on Capacity Building and the Involvement of the Social Partners in Tripartite Governance and Public Policy Making*. Zaproszenie na seminarium będzie skierowane do wszystkich organizacji.

Uzgodniono, że w związku ze zbiegiem terminu Seminarium i posiedzenia plenarnego RDS, zostanie sprawdzona możliwość zmiany terminu posiedzenia plenarnego.

B. Surdykowska przedstawiła wniosek o zlecenie wykonania ekspertyzy dotyczącej problematyki prawa do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w odniesieniu do osób nie będących pracownikami w rozumieniu kodeksu pracy. *Wniosek stanowi załącznik nr 3 do protokołu.*

Uzgodniono, że po przekazaniu na piśmie wniosku o zlecenie ekspertyzy, organizacje odniosą się do propozycji.

R. Lisicki zaproponował, aby po okresie wakacyjnym podsumować ostatecznie zmiany legislacyjne w prawie pracy w zakresie przechowywania dokumentacji pracowniczej oraz ochrony danych osobowych w szczególności działania UODO. Przypomniał wstępne porozumienie, aby zaprosić do rozmów przedstawicieli UODO

Ł. Panasiuk zadał pytanie dot. projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniający rozporządzenie w sprawie świadectwa pracy.

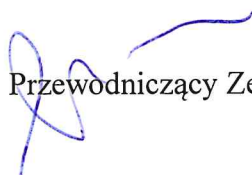
Przewodniczący Jacek Męcina poinformował, że projekt był przesłany do członków Zespołu z prośbą o ewentualne zainteresowanie w związku z brakiem informacji ze strony członków Zespołu, projekt nie będzie konsultowany na posiedzeniu.

B. Surdykowska zapytała o opinię strony rządowej w sprawie senackiego projektu dot. społecznej inspekcji pracy w kontekście ochrony danych osobowych.

S. Szwed odpowiadając na pytanie B. Surdykowskiej powiedział, że na poziomie Senatu stanowisko było pozytywne jednak wątpi, że projekt zostanie rozpatrzony w tej kadencji Sejmu.

Wobec wyczerpania tematów **Przewodniczący Jacek Męcina** zamknął posiedzenie Zespołu.

Jacek Męcina

Przewodniczący Zespołu

*Sporządziła
Magdalena Gryciuk
Biuro Rady Dialogu Społecznego*

